

## ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 19/2021(1)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ  
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΑΝΤΕΝΝΑ TV», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ  
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΑΝΤΕΝΝΑ ΛΙΜΙΤΕΔ»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 2021

**Ενώπιον:** κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

### ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελτα τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού πιθανές παραβάσεις των **Κανονισμών 21 (5), (6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

*21 (5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.*

*(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

*22(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-*

*(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·*

*(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·*

*(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:*

*(i) (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·*

*(ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·*

- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών.*
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών.*
- (v) (A) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.*

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **2/3/2021**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται και τα εξής:

*Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.*

*Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.*

*Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.*

*Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.*

***Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.***

*Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων.*

Οι διερευνώμενες παραβάσεις που τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού, εκτίθενται στα υποστοιχεία **1-3** που ακολουθούν:

1. Στις 17/11/2020, μεταξύ των ωρών 19:15–20:20 (δηλαδή εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση (Κ) επεισόδιο της σειράς «Άγριες Μέλισσες», χωρίς να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του Κανονισμού 21(5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Στο πλαίσιο του πιο πάνω επεισοδίου μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα εξής:

Σε κάποιο σημείο παρακολουθούμε τον Κλεομένη με δεμένα το στόμα και τα χέρια. Είναι ξαπλωμένος στο πίσω μέρος οχήματος. Ο Μελέτης βγάζει τον Κλεομένη από το όχημα τραβώντας τον από τα ρούχα και κατόπιν του ελευθερώνει το στόμα. «Μελέτη σε παρακάλω, σε παρακαλώ σταμάτα», παρακαλεί ο Κλεομένης. Οι δύο άντρες συζητούν. Ο Μελέτης κρατά τον Κλεομένη από τον γιακά. Ο Μελέτης αφήνει τον γιακά του Κλεομένη και του λέει «Κι όλα τα λεφτά του κόσμου να μου δίνανε δεν θ' αντάλλαζα τη στιγμή αυτή με τίποτα. Τι; ... Νόμιζες πως ήσουν ο πιο έξυπνος απ' όλους; ... Ένα τίποτα είσαι. Ένα σκουπίδι». Ο Μελέτης αρπάζει ξανά τον Κλεομένη και τον ρίχνει στο έδαφος. «Άσε με», παρακαλά ο Κλεομένης. «Προχώρα» διατάζει ο Μελέτης, ο οποίος τραβά το σχοινί που είναι δεμένα τα χέρια του Κλεομένη και τον σέρνει στο χώμα. Ο Κλεομένης φωνάζει για βοήθεια.

Πιο μετά παρακολουθούμε τον Κλεομένη πεσμένο στο έδαφος να παρακαλά «Λυπήσου με Μελέτη. Στάσου. Στάσου. Στάσου. Όχι, όχι, άσε με. Σε παρακαλώ». Ο Μελέτης φωνάζει «Σήκω πάνω. Σήκω πάνω» και σηκώνει όρθιο τον Κλεομένη τραβώντας τον από τα ρούχα. Δείχνει στον Κλεομένη ένα λάκκο και του λέει «Όλη μέρα χθες για 'σένα το έσκαβα» (πλάνο στον λάκκο). Ο Κλεομένης γελά. «Ξέρεις τι πρέπει να κάνεις», λέει ο Μελέτης. «Αυτό είναι το σχέδιο σου; ... Να με σκοτώσεις έτσι ... και να με θάψεις εδώ;», αναρωτιέται ο Κλεομένης. Ο Μελέτης τον κοιτάζει στο μάτι και του ζητά να κατέβει στον λάκκο. Οι δύο άντρες συζητούν, ώσπου κάποια στιγμή ο Μελέτης αρπάζει τον Κλεομένη από τον γιακά και του λέει «Κατέβα». Εκείνος αρνείται. Ο Μελέτης αρπάζει ξανά τον άντρα και με δυνατή φωνή του ζητά να κατέβει. Ο Κλεομένης του φωνάζει ότι δεν θα γλιτώσει και κατεβαίνει στον λάκκο. Ο Μελέτης παρακολουθεί τον Κλεομένη που βρίσκεται μέσα στον λάκκο και χαμογελά.

Πιο μετά, ο Κλεομένης λέει στον Μελέτη τα εξής «Άντε στον διάολο ρε κάθαρμα. Δεν μπορείς να με σκοτώσεις ρε. Δεν έχεις τα κότσια να το κάνεις. Ένας δειλός είσαι. Ένας τραμπούκος. Ένας ψευτόμαγκας. Ένα φοβισμένο ζώο είσαι Μελέτη. Αυτό είσαι» (γέλια) «Αν μπορούσες να με σκοτώσεις θα το είχες κάνει τότε. Αξιολύπτη. Κακομοίρη. Αλλά εσύ προτίμησες να βάλεις ... μια θηλιά στον λαιμό σου και να πας να κρεμαστείς σαν ανθρωπάκι που είσαι. ... Ρεζίλι έγινες σ' όλη την οικογένεια. 'Τον καημένο τον μπάσταρδο' 'λέγαν όλοι. Κι εσύ άφαντος». Σε κάποιο σημείο ο Μελέτης ανασύρει όπλο και σημαδεύει τον Κλεομένη. Εκείνος συνεχίζει να μιλά και λέει –μεταξύ άλλων- «Για να σε δω λοιπόν. Έλα, ρίξε ... ρίξε» (φωνάζοντας) «Ρίξε. Ρίξε. Δεν μπορείς. Που να μπορέσεις; Κακομοίρη. ... Στον διάολο Μελέτη. Στον διάολο». Ο Μελέτης πυροβολεί προς τον λάκκο 4 φορές. Κατόπιν φυλάσσει το όπλο του και φτύνει μέσα στον λάκκο.

Πιο μετά, παρακολουθούμε τον Μελέτη να πλένει και να σκουπίζει τα χέρια του. Στο μυαλό του έρχονται εικόνες από τη στιγμή που γέμιζε τον λάκκο με χώμα.

**2.** Στις **17/11/2020**, μεταξύ των ωρών **19:15–20:20**, ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(Κ)** επεισόδιο της σειράς «**Άγριες Μέλισσες**», χωρίς να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα, το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης, ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

**3.** Στις **17/11/2020**, μεταξύ των ωρών **19:15–20:20** (δηλαδή εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε επεισόδιο της σειράς «**Άγριες Μέλισσες**», στο πλαίσιο του οποίου μεταδόθηκε οπτικό και/ή ακουστικό περιεχόμενο που δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση **(Κ)** που δόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

Ο οργανισμός, με επιστολή του κ. Γιώργου Βαλιαντή (Λ. Παπαφίλιππου & Σια ΔΕΠΕ), ημερομ. **2/3/2021**, ενημέρωσε την Αρχή ότι θα υποβάλει προσωπικώς εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή θέσεις σε σχέση με την παρούσα και ότι επιθυμεί να επιθεωρήσει τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **3/3/2021**, ενημέρωσε τον οργανισμό ότι, λόγω των περιοριστικών μέτρων που έχουν ληφθεί από την κυβέρνηση σε σχέση με την πανδημία του κορονοϊού, η επιθεώρηση του οικείου διοικητικού φάκελου θα οριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο, όταν οι συνθήκες το επιτρέψουν. Με επιστολή της ημερομ. **2/6/2021**, η Αρχή κάλεσε τον οργανισμό για επιθεώρηση. Στις **7/6/2021** η κ. Κατερινά Αθωνίτη (Δικηγόρος) επιθεώρησε, εκ μέρους του οργανισμού, τον οικείο διοικητικό φάκελο και έλαβε αντίγραφο του περιεχομένου του.

Η Αρχή με επιστολή της, ημερομ. **8/6/2021**, κάλεσε τον οργανισμό και/ή τους Δικηγόρους του να παραστούν στη συνεδρία της ημερομ. **24/6/2021**, προκειμένου να υποβάλουν προσωπικώς εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή θέσεις σε σχέση με την υπόθεση.

Στη συνεδρία της Αρχής ημερομ. **24/6/2021** παρέστησαν, εκ μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού, ο κ. Γιώργος Κοτζιαμάνης (Προϊστάμενος Ροής Προγράμματος) και ο κ. Γιώργος Βαλιαντής (Δικηγόρος), προκειμένου να υποβάλουν προσωπικώς εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή θέσεις σε σχέση με την παρούσα. Ωστόσο, ο κ. Βαλιαντής δήλωσε /

ενημέρωσε την Αρχή ότι οι εξηγήσεις και/ή θέσεις του οργανισμού θα υποβληθούν εν τέλει γραπτώς και όχι προσωπικώς ως αιτήθηκε, και κατέθεσε σχετική επιστολή ημερομ. **24/6/2021 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**.

Στο σημείο αυτό η Αρχή κρίνει σκόπιμο να υπενθυμίσει ότι στον οργανισμό, όπως σε κάθε οργανισμό, δίνεται η ευκαιρία και/ή επιλογή να υποβάλει τις παραστάσεις και/ή θέσεις του γραπτώς ή προσωπικώς.

Στην προκειμένη περίπτωση ο οργανισμός επέλεξε να τις υποβάλει προσωπικώς. Κατά τη συνεδρία εξέτασης της υπόθεσης, ο Δικηγόρος του οργανισμού, ενημέρωσε ότι τελικά οι θέσεις του οργανισμού υποβάλλονται γραπτώς. Παρά το γεγονός ότι με την εξέλιξη αυτή, δηλαδή την αλλαγή στον τρόπο υποβολής των παραστάσεων και/ή θέσεων του οργανισμού, θα προκληθεί καθυστέρηση στην εκδίκαση της υπόθεσης, η Αρχή αποφάσισε ότι, **κατ'εξάιρεση**, κάνει αποδεκτή την υποβολή θέσεων από τον οργανισμό γραπτώς την ημέρα εξέτασης της υπόθεσης, και ότι θα εξετάσει την υπόθεση σε επόμενη συνεδρία της, αφού τις μελετήσει. Η υπόθεση Αρ. Φακ. 19/2021(1) θα προγραμματιστεί εκ νέου, σε επόμενη συνεδρία της Αρχής, για εξέταση και λήψη απόφασης.

Στη συνεδρία ημερομ. **5/7/2021**, έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιόν μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων όλων των γραπτών παραστάσεων και/ή θέσεων του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομ. 24/6/2021, έχουμε παρακολουθήσει με ιδιαίτερη προσοχή το επίμαχο οπτικοακουστικό υλικό και αποφασίζουμε ότι:

Στις **17/11/2020**, μεταξύ των ωρών **19:15–20:20** (δηλαδή εντός της οικογενειακής ζώνης), ο οργανισμός μετέδωσε με τη σήμανση **(Κ)** επεισόδιο της σειράς «**Άγριες Μέλισσες**»:

- Χωρίς να διασφαλίσει ότι οι τηλεθεατές ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο που παρακολουθούσαν, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 1-**
- Χωρίς να εξασφαλίσει όπως το πρόγραμμα, το οποίο μεταδόθηκε εντός της οικογενειακής ζώνης, ήταν κατάλληλο για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 2-**
- Στο πλαίσιο του οποίου μεταδόθηκε οπτικό και/ή ακουστικό περιεχόμενο που δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση **(Κ)** που δόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 3-**

(Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελ. **3-4** της παρούσας).

Σε ό,τι αφορά στους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, ως η επιστολή του Δικηγόρου του, ημερομ. 24/6/2021, ως επίσης και τις θέσεις του οργανισμού, ως η επιστολή του κ. Γιώργου Κοτζιαμάνη, ημερομ. 9/3/2021, η οποία επισυνάπτεται στην επιστολή ημερομ. 24/6/2021, η Αρχή επισημαίνει τα ακόλουθα:

Σε ό,τι αφορά στους παρακάτω ισχυρισμούς του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομ. 24/6/2021, η Αρχή τους απορρίπτει και ξεκαθαρίζει τα εξής:

1. Υποβάλλουμε ότι η προδικασία που έχει ακολουθήσει η Αρχή είναι παράνομη και/ή αντικανονική και/ή αντίκειται στον Καν. 42 της Κ.Δ.Π 10/2000, καθώς ο ερευνών λειτουργός δεν έχει διεξάγει δέουσα και επαρκή έρευνα και δεν έχει συλλέξει μαρτυρία από τα εμπλεκόμενα πρόσωπα. Περαιτέρω υποβάλλουμε ότι ενώ στο Σημείωμα του Λειτουργού ημερ. 29/01/2021, γίνεται αναφορά σε «*γραπτές οδηγίες του Διευθυντή της Αρχής*», τέτοιες οδηγίες δεν υπάρχουν στο διοικητικό φάκελο.
3. Περαιτέρω, ειδικά για το θέμα της έλλειψης δέουσας έρευνας, τονίζουμε ότι το «πόρισμα» του ερευνώντος λειτουργού δεν περιέχει κανένα απολύτως εύρημα, σχόλιο και/ή συμπέρασμα. Αρκείται σε μία απλή καταγραφή των επίδικων άρθρων του Νόμου και των επίμαχων εκφράσεων και σκηνών. **Ανύπαρκτη η οποιαδήποτε διερεύνηση.**

Στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της Αρχής υποθέσεις, τηρήθηκαν όλοι οι επιβαλλόμενοι τύποι και κανόνες που αφορούν στη διαδικασία και οι οποίοι προβλέπονται από τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμο 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) και/ή τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(Ι)/99.

Συγκεκριμένα, ο ερευνών Λειτουργός, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που του παρέχει η Νομοθεσία, προέβη σε διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμά του, μετά από παρακολούθηση επεισοδίου της σειράς «Αγριες Μέλισσες», όπως αυτό μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό οργανισμό «ANTENNA TV» στις 17/11/2020, μεταξύ των ωρών 19:15–20:20 (δηλ. εντός της οικογενειακής ζώνης), με τη σήμανση (Κ).

Το πόρισμα του Λειτουργού, ημερομ. 29/1/2021 και Αρ. Φακ. Πρ. 271/2020(1), είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του πιο πάνω προγράμματος. Ακολούθως η Αρχή, με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία, έκρινε ότι υπάρχουν εκ πρώτης όψεως παραβάσεις και αποφάσισε ομόφωνα την προώθηση της υπόθεσης.

Συγκεκριμένα, στο πόρισμα του Λειτουργού με Αρ. Φακ. Πρ. 271/2020(1) και ημερομ. 29/1/2021, αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία όπως η ημερομηνία, η

ώρα και η φύση των παραβάσεων, η σήμανση με την οποία μεταδόθηκε το επεισόδιο από τον οργανισμό κλπ, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τον Λειτουργό κατόπιν παρακολούθησης του επίμαχου προγράμματος. Στο σημείωμα του Λειτουργού επισυνάπτεται σχετικός πίνακας με όλες τις πιθανές παραβάσεις που διαπιστώθηκαν.

Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας που διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων, τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεχθεί όλα τα στοιχεία που παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα και το πόρισμα του Λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή στην υπό εξέταση υπόθεση, όπως πράττει σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, ακολούθησε πιστά τις πρόνοιες της Νομοθεσίας και τους κανόνες της Δίκαιης Δίκης και Φυσικής Δικαιοσύνης. Η Αρχή αξιολογώντας όλα τα ενώπιόν της στοιχεία (συμπεριλαμβανομένων και όλων των γραπτών θέσεων του οργανισμού που αφορούν στην υπόθεση), θα κρίνει και θα αποφασίσει αναλόγως για τη στοιχειοθέτηση ή τη μη στοιχειοθέτησή τους. Δεδομένων των πιο πάνω, διαπιστώνεται ότι ακολουθήθηκε η νεομισμένη διαδικασία διερεύνησης, ως αυτή προβλέπεται από τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμο 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), και ο Λειτουργός ενήργησε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που του παρέχει η Νομοθεσία.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «Ενώ στο Σημείωμα του Λειτουργού ημερομ. 29/1/2021, γίνεται αναφορά σε «*γραπτές οδηγίες του Διευθυντή της Αρχής*», τέτοιες οδηγίες δεν υπάρχουν στον διοικητικό φάκελο», η Αρχή τον απορρίπτει. Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης τον οποίο, ως έχει ήδη αναφερθεί, ο οργανισμός επιθεώρησε στις 7/6/2021 και έλαβε αντίγραφο του περιεχομένου του, στον οποίο υπάρχει καταχωρημένο το σχετικό έντυπο διερεύνησης παραβάσεων, με το οποίο ο Διευθυντής της Αρχής αναθέτει στις 10/12/2020 στον συγκεκριμένο Λειτουργό, τη διερεύνηση του επίμαχου επεισοδίου, βάσει δηλ. και του περιεχομένου του παραπόνου που υποβλήθηκε. Το εν λόγω έντυπο / ανάθεση φέρει ασφαλώς και την υπογραφή του Διευθυντή της Αρχής. Σχετική αναφορά για τις οδηγίες που δόθηκαν, το παράπονο που υποβλήθηκε και το περιεχόμενο που διερευνήθηκε, γίνεται στη σελ. 1 του σχετικού Σημειώματος του ερευνώντος Λειτουργού, με Αρ. Φακ. Πρ. 271/2020(1) και ημερομ. 29/1/2021.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει ως αβάσιμους τους ισχυρισμούς του οργανισμού, ως τα σημεία 1 και 3 της επιστολής του, ημερομ. 24/6/2021.

Σε ό,τι αφορά στους παρακάτω ισχυρισμούς του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομ. 24/6/2021, η Αρχή τους απορρίπτει και επισημαίνει τα ακόλουθα:

2. Η διαδικασία πάσχει καθώς η Αρχή δεν είχε εξουσία να επιληφθεί του υποβληθέντος παραπόνου καθώς αυτό δεν εμπίπτει στον Κανονισμό 41(1) της Κ.Δ.Π 10/2000. Υποβάλλουμε ότι η αυτεπάγγελτη διερεύνηση είναι παντελώς παράνομη και αντισυνταγματική και αντίκειται στο γράμμα και στον σκοπό του κανονισμού 41(1) της ΚΔΠ 10/2000. Με τον τρόπο που λειτουργεί η Αρχή καταστρατηγεί τον εν λόγω Κανονισμό, καθώς είναι αυτονόητο ότι όταν υποβληθεί ένα παράπονο η Αρχή θα λάβει γνώση επί αυτού. Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι προβαίνει σε αυτεπάγγελτη

διερεύνηση. Αυτεπάγγελτη είναι η διερεύνηση η οποία ωθείται χωρίς προηγούμενη υποβολή παράπονου από την ίδια την Αρχή. Σε αντίθετη περίπτωση δεν θα υπήρχε η εξαίρεση συγκεκριμένων ειδών παραβάσεων στον κανονισμό 41(1).

Θέση της Αρχής είναι ότι ο οργανισμός παραγνωρίζει ή/και αγνοεί την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Προσφυγή 362/2003 Αντέννα ν Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 27/2/2004. Στην εν λόγω απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αποφασίστηκε ότι με βάση τον Κανονισμό 41(2) των Κ.Δ.Π. 10/2000, η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παραβάσεις του Νόμου και/ή των Κανονισμών, αυτεπάγγελτα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού, αν υποπέσει στην αντίληψη της ότι δυνατόν να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και/ή των Κανονισμών.

Συγκεκριμένα στις σελ. 3-4 της πιο πάνω Απόφασης, αναφέρονται τα εξής:

«Από τις εισηγήσεις που συζητήθηκαν δυο αφορούν στην καθόλου δυνατότητα ενεργοποίησης και λήψης έγκυρης απόφασης στην περίπτωση. Η πρώτη αφορά στην πρόνοια του Κανονισμού 41(1) σύμφωνα με την οποία η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παράπονα του κοινού που υποβάλλονται σ' αυτή, σε πέντε καθοριζόμενες περιπτώσεις.

Εν προκειμένω, υποβλήθηκε παράπονο από πολίτες και, κατά το επιχείρημα, επειδή αυτό και εν τέλει οι προσαφθείσες κατηγορίες δεν περιλαμβάνονται στις καθοριζόμενες περιπτώσεις, δεν ήταν επιτρεπτή η ενεργοποίηση της Αρχής. Οι καθ' ων η αίτηση εισηγούνται πως τα παράπονα και οι κατηγορίες ευλόγως εντάσσονται σε καθοριζόμενες περιπτώσεις, αλλά, σε συμφωνία προς το παράλληλο επιχείρημά τους, δεν θεωρώ πως δικαιολογείται να εξετάσουμε το ζήτημα από τέτοια σκοπιά. Η Αρχή, όπως προβλέπει ο Κανονισμός 41(2), "έχει εξουσία να εξετάζει αυτεπάγγελτα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού παραβάσεις από οποιοδήποτε σταθμό, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών".



Μετά τη λήψη των παραπόνων η Αρχή, δι' εντεταλμένης λειτουργού προέβη στη δική της διερεύνηση, αυτή περιλάμβανε και την παρακολούθηση των συγκεκριμένων επεισοδίων της σειράς και ήταν ενόψει της που τέθηκε το ζήτημα των συγκεκριμένων ενδεχόμενων παραβάσεων. Για να σημειωθεί, στο τέλος, και στην ίδια την απόφαση της Αρχής πως επρόκειτο για αυτεπάγγελτη διερεύνηση.

Είναι, βεβαίως, ορθό πως χωρίς τα παράπονα ενδεχομένως το περιεχόμενο της σειράς θα περνούσε απαρατήρητο από την Αρχή. Δεν υπάρχει, όμως, περιορισμός αναφορικά με το πώς ένα θέμα υποπίπτει στην αντίληψη της Αρχής και, ανεξάρτητα από το ποιά θα μπορούσε να είναι η αυτοτελής σημασία του Κανονισμού 41(1), σαφώς η υποβολή παραπόνου που δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις του δεν περιορίζει ή, πολύ λιγότερο, αχρηστεύει την εξουσία για αυτεπάγγελτη εξέταση, όσο και αν το ορισμένο παράπονο αποτέλεσε το έναυσμά της».

Δεδομένων των πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει ως αβάσιμους τους ισχυρισμούς του οργανισμού, ως το σημείο 2 της επιστολής του, ημερομ. 24/6/2021.

Σε ό,τι αφορά στις επί της ουσίας της υπόθεσης παραστάσεις και/ή θέσεις του οργανισμού, ως η επιστολή του κ. Γιώργου Κοτζιαμάνη, ημερομ. 9/3/2021, η Αρχή τοποθετείται ως ακολούθως:

1. Από το συγκεκριμένο επεισόδιο και συγκεκριμένα από τις σκηνές που περιγράφονται στην καταγγελία για την δολοφονία του χαρακτήρα Κλεομένη στην σειρά, από τον χαρακτήρα Μελέτη κόπηκαν σκηνές περίπου 2:30'' και το επεισόδιο μεταδόθηκε μονταρισμένο.
2. Οι κομμένες σκηνές είναι άμεσα συνδεδεμένες με τις σκηνές που αφορούν την καταγγελία.
3. Οι συγκεκριμένες σκηνές ήταν η ολοκλήρωση μιας από τις πιο σημαντικές και βασικές ιστορίες που στηρίζεται η μυθοπλασία της σειράς μέχρι εκείνο το σημείο.
4. Ο σταθμός φρόντισε να κόψει (μοντάρει) τις σκηνές με τρόπο τον οποίο έκρινε ότι δεν αλλοιώνεται το νόημα του σεναρίου αλλά ταυτόχρονα αφαίρεσε και άλλες ακατάλληλες σκηνές.
5. Σε ότι αφορά την σκηνή των πυροβολισμών σκηνοθετικά αφήνεται να νοηθεί η δολοφονία αλλά δεν δείχνει το θύμα την ώρα του πυροβολισμού αλλά ούτε και μετά.
6. Τέλος και σε άλλα επόμενα επεισόδια της σειράς έχουν αφαιρεθεί σκηνές όπου ο Μελέτης θυμάται τη δολοφονία του Κλεομένη.

Η Αρχή δεν αμφισβητεί, απεναντίας χαιρετίζει, την προσπάθεια του οργανισμού να αφαιρέσει σκηνές τις οποίες ο ίδιος έκρινε ότι ενδεχομένως να ενοχλήσουν τηλεθεατές ή/και που δεν ήταν κατάλληλες για την ώρα μετάδοσης και/ή τη σήμανση με την οποία μετέδωσε το επίμαχο επεισόδιο (ή/και άλλα επεισόδια της εν λόγω σειράς). Ωστόσο, έστω και αν, ως ο οργανισμός ισχυρίζεται πιο πάνω, αφαίρεσε μέρος του περιεχομένου που έκρινε ως ακατάλληλο, εντούτοις δεν το αφαίρεσε όλο. Ως αποτέλεσμα, στο πλαίσιο του επίμαχου επεισοδίου μεταδόθηκε και οπτικοακουστικό υλικό το οποίο:

- Δεν ήταν κατάλληλο για την ώρα μετάδοσής του δηλ. εντός της οικογενειακής ζώνης.
- Δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση (K) που έδωσε ο οργανισμός. Ως αποτέλεσμα, οι τηλεθεατές δεν ήταν ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούσαν.

Απλή ανάγνωση των γεγονότων της υπόθεσης (βλ. υποστοιχείο 1), επιβεβαιώνει την κρίση της Αρχής.

Ως πολλές φορές έχει αναφερθεί στους οργανισμούς, στην εποχή μας η προστασία των ανηλίκων αποτελεί πρωταρχική μέριμνα όλων. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το Συμβούλιο της Ευρώπης (και/ή άλλοι θεσμοί στην Ευρώπη και στον κόσμο) προωθούν ψηφίσματα, οδηγίες, αποφάσεις κ.λπ που στοχεύουν στην προστασία των ανηλίκων.

Στην Κύπρο ο Νομοθέτης, προς επίτευξη του πιο πάνω στόχου, θέτει περιορισμούς ως προς το περιεχόμενο των προγραμμάτων που οι τηλεοπτικοί οργανισμοί μπορούν να μεταδίδουν εντός οικογενειακής ζώνης, είτε πρόκειται για περιεχόμενο μυθοπλασίας είτε όχι. Η έννοια της οικογενειακής ζώνης στηρίζεται στην αντίληψη ότι η είσοδος της τηλεόρασης σε κάθε νοικοκυριό επιβάλλει σεβασμό και απαιτεί συμμόρφωση με τους τρόπους και/ή κανόνες συμπεριφοράς μιας οικογένειας, από τις 5:30 το πρωί μέχρι τις 9:00 ή/και 10:00 το βράδυ. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, το περιεχόμενο των τηλεοπτικών προγραμμάτων που ο εκάστοτε οργανισμός μεταδίδει, επιβάλλεται να είναι κατάλληλο για όλη την οικογένεια.

Η προστασία της οικογενειακής ζώνης αποτελεί βασική προτεραιότητα της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ώστε οι ανήλικοι τηλεθεατές να τυγχάνουν προστασίας από τηλεοπτικό περιεχόμενο που ενδέχεται να βλάψει την ανάπτυξή τους. Η Αρχή έχει επανειλημμένα υποδείξει στους τηλεοπτικούς οργανισμούς ότι επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί σε όσα μεταδίδουν εντός οικογενειακής ζώνης, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή. Πολυάριθμες έρευνες καταδεικνύουν το σημαντικό ρόλο της τηλεόρασης στη ζωή των ανηλίκων και την επίδραση που έχει στην κοινωνική τους συμπεριφορά και ανάπτυξη. Η επιρροή που μπορεί να ασκήσει η τηλεόραση στους ανήλικους είναι μεγάλη και ως εκ τούτου οι τηλεοπτικοί οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί σε όσα μεταδίδουν σε ώρες που και οι ανήλικοι παρακολουθούν τηλεόραση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 21 (5), (6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουστεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών

Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουστεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας Απόφασης, ότι επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)  
Πρόεδρος  
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.

## ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 19/2021 (1)

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ANTENNA TV», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ANTENNA ΛΙΜΙΤΕΔ»**

**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021**

**Ενώπιον:** κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

**Εκ μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «ANTENNA TV»:** οι κ.κ. Γιώργος Βαλιαντής (Δικηγόρος) και Γιώργος Κοτζιαμάνης (Προϊστάμενος Ροής).

### ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **5 Ιουλίου 2021**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 21 (5), (6) και 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

*21 (5) Οι σταθμοί έχουν την ευθύνη να διασφαλίζουν ότι οι τηλεθεατές ή ακροατές είναι πάντοτε ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο του προγράμματος που παρακολουθούν.*

*(6) Οι σταθμοί εξασφαλίζουν όπως τα προγράμματα τα οποία μεταδίδονται εντός της οικογενειακής ζώνης είναι κατάλληλα για όλο το κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών κάτω των δεκαπέντε ετών.*

*22(1) Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-*

*(α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·*

*(β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·*

*(γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:*

- (i) (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·*
- (ii) (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·*
- (iii) (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·*
- (iv) (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοκτώ ετών·*
- (v) (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.*

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουστεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουστεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **2/9/2021**, κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει απόψεις, για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων, γραπτώς και/ή προσωπικώς. Η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό ότι, εάν επιθυμεί να υποβάλει απόψεις γραπτώς, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της επιστολής και εάν επιθυμεί να υποβάλει απόψεις προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, εντός ίδιας προθεσμίας, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή. Με την επιστολή της η Αρχή τόνισε ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Γιώργου Βαλιαντή (Λ. Παπαφιλίππου & Σία ΔΕΠΕ), ημερομ. **2/9/2021**, ενημέρωσε την Αρχή ότι θα υποβάλει απόψεις προσωπικώς για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **27/10/2021**, κάλεσε τον οργανισμό να παραστεί στη συνεδρία της ημερομ. 24/11/2021, για να υποβάλει απόψεις προσωπικώς για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός, με ηλεκτρονικό μήνυμα (email) του κ. Βαλιαντή, ημερομ. **19/11/2021**, ζήτησε (για λόγους που διευκρίνισε) αναβολή της υπόθεσης και εξέτασή της στις 15/12/2021.

Η Αρχή, στη συνεδρία της αρ. **45/2021** ημερομ. **24/11/2021**, έκανε δεκτό το αίτημα του οργανισμού, ημερομ. 19/11/2021, για αναβολή εξέτασης της υπόθεσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **30/11/2021**, κάλεσε τον οργανισμό να παραστεί στη συνεδρία της ημερομ. 15/12/2021, για να υποβάλει απόψεις προσωπικώς σε σχέση με την υπόθεση και διευκρίνισε –μεταξύ άλλων- ότι, αν οι εκπρόσωποι του οργανισμού παραλείψουν να εμφανιστούν ενώπιόν της κατά την ορισθείσα ημερομηνία και ώρα, δύναται να προχωρήσει με την εξέταση της υπόθεσης και τη λήψη σχετικής απόφασης.

Στη συνεδρία της Αρχής ημερομ. **15/12/2021** παρευρέθηκαν, εκ μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «ANTENNA TV», για να υποβάλουν απόψεις προσωπικώς σε σχέση με την παρούσα υπόθεση, οι κ.κ. Γιώργος Βαλιαντής (Δικηγόρος) και Γιώργος Κοτζιαμάνης (Προϊστάμενος Ροής).

Αρχικά ο κ. Βαλιαντής διευκρίνισε ότι θα γίνουν κάποιες γενικές τοποθετήσεις από τον κ. Κοτζιαμάνη, οι οποίες αφορούν και στις τέσσερις υποθέσεις για τη σειρά «Άγριες Μέλισσες» που έχει ενώπιόν της η Αρχή. Ο κ. Βαλιαντής διευκρίνισε ότι, οι εν λόγω τοποθετήσεις αφορούν σε ενέργειες αυτορρύθμισης του οργανισμού και δείχνουν, ως ισχυρίστηκε, τη γενικότερη προσπάθεια που καταβάλλει ο οργανισμός για αυτορρύθμιση, όσον αφορά στην εν λόγω σειρά.

Ακολούθως ο κ. Κοτζιαμάνης ανέφερε ότι, σε ό,τι αφορά στις προσπάθειες του οργανισμού για αυτορρύθμιση, ο οργανισμός μετέφερε την μετάδοση της εν λόγω σειράς, από τον περασμένο Σεπτέμβρη, εκτός οικογενειακής ζώνης. Η απόφαση για αλλαγή στην ώρα μετάδοσης, προέκυψε μετά και από τη συζήτηση του οργανισμού με την Αρχή το περασμένο καλοκαίρι, στο πλαίσιο των υποθέσεων που εξετάζονται για τη συγκεκριμένη σειρά. Ο οργανισμός, ανέφερε ο κ. Κοτζιαμάνης, αποφάσισε να υιοθετήσει την εισήγηση της Αρχής, παρόλες τις σοβαρές επιπτώσεις που είχε για τον οργανισμό. Όσον αφορά στις επιπτώσεις ισχυρίστηκε ότι, μεταξύ άλλων, υπήρξαν αντιδράσεις πολλών τηλεθεατών για την αλλαγή στην ώρα μετάδοσης, μείωση των τηλεθεατών που παρακολουθούν την εν λόγω σειρά, ως επίσης και οικονομικές επιπτώσεις για τον οργανισμό. Ωστόσο ξεκαθάρισε, η απόφαση του οργανισμού για αλλαγή στην ώρα μετάδοσης έγινε με πλήρη συνείδηση ενδεχόμενων συνεπειών. Πέραν των πιο πάνω ο κ. Κοτζιαμάνης ανέφερε ότι, ο οργανισμός προβαίνει σε προεπισκόπηση των επεισοδίων της σειράς και αναπροσαρμόζει το περιεχόμενό τους, αφαιρώντας σκηνές που ενδεχομένως να εμπεριέχουν βία και/ή σκηνές ακραίες, προκλητικές και μη αποδεκτές από την κοινωνία. Ο εκπρόσωπος του οργανισμού συμπλήρωσε ότι, η προεπισκόπηση γίνεται ανεξάρτητα από το γεγονός ότι πρόκειται, κατά τη γνώμη του, ενδεχομένως για την πιο ποιοτική, ρεαλιστική και προσεγμένη σειρά που έχει μεταδοθεί μέχρι σήμερα στην Κύπρο. Ο οργανισμός, ανέφερε, σεβόμενος τους τηλεθεατές έχει κάνει παρεμβάσεις σε πολλά επεισόδια (τις οποίες και ήταν πρόθυμος να

παρουσιάζει ενώπιον της Αρχής). Ταυτόχρονα όμως, σεβόμενος και τους δημιουργούς της σειράς, προσπαθεί να μην αλλοιώνει το σενάριό της. Ο οργανισμός, ως ισχυρίστηκε ο εκπρόσωπός του, εξακολουθεί να κάνει παρεμβάσεις ακόμα και μετά τη μεταφορά της σειράς εκτός οικογενειακής ζώνης, προκειμένου να μη χρειαστεί να αλλάξει τη σήμανση (12) με την οποία πλέον μεταδίδεται. Ως διευκρίνισε ο κ. Κοτζιαμάνης, ο φετινός τρίτος κύκλος της σειράς, αφορά σε μια πολύ ευαίσθητη περίοδο της ιστορίας, με βασανισμούς κ.λπ. Γι' αυτό και ο οργανισμός, εκτός από την ώρα μετάδοσης, άλλαξε και τη σήμανση καταλληλότητας σε (12). Με την ίδια σήμανση είπε, μεταδίδεται η εν λόγω σειρά και στην Ελλάδα. Ωστόσο, ανέφερε ο κ. Κοτζιαμάνης, υπάρχουν σκηνές που –κατά την κρίση του οργανισμού- δεν ανταποκρίνονται και στη νέα σήμανση, γι' αυτό και ο οργανισμός εξακολουθεί να αναπροσαρμόζει το περιεχόμενο της σειράς (δηλ. να κόβει σκηνές).

Ο κ. Βαλιαντής συμπλήρωσε και/ή επανάλαβε ότι, με αφορμή και τη συζήτηση που έγινε με την Αρχή το περασμένο καλοκαίρι, η οποία ήταν πολύ σημαντική, ο οργανισμός έλαβε άμεσες και δραστικές αποφάσεις, όπως ήταν η αλλαγή στην ώρα μετάδοσης της σειράς. Ο Δικηγόρος του οργανισμού ανέφερε ξανά ότι, η εν λόγω απόφαση λήφθηκε από τον οργανισμό συνειδητά και είχε επιπτώσεις στη σειρά, τα έσοδα του οργανισμού από διαφημίσεις αλλά και το καταναλωτικό κοινό στο οποίο απευθύνεται το εν λόγω πρόγραμμα. Οι αποφάσεις του οργανισμού σε σχέση με τη συγκεκριμένη σειρά, συμπλήρωσε ο κ. Βαλιαντής, λήφθηκαν με σκοπό τη συμμόρφωση με τις εισηγήσεις της Αρχής, την οποία και ευχαρίστησε. Δεδομένων των πιο πάνω ενεργειών του οργανισμού, ισχυρίστηκε ο κ. Βαλιαντής, η επιβολή διοικητικού προστίμου σε οποιανδήποτε από τις τέσσερις υποθέσεις που εξετάζονται, που στόχο έχει την αποτροπή επανάληψης ιδίων παραβάσεων, θεωρείται από τον οργανισμό –ενδεχομένως- ως αχρείαστη.

Όσον αφορά στο επεισόδιο της σειράς «Άγριες Μέλισσες» το οποίο μεταδόθηκε στις 17/11/2020, ο κ. Κοτζιαμάνης ανέφερε ότι οι επίμαχες σκηνές του εν λόγω επεισοδίου δεν μπορούσαν να αφαιρεθούν εξ ολοκλήρου γιατί, αν αφαιρούνταν πλήρως, οι τηλεθεατές δεν θα μπορούσαν να κατανοήσουν το σενάριο. Ακολούθως προβλήθηκαν από τον κ. Κοτζιαμάνη επίμαχες σκηνές, πριν και μετά τις αναπροσαρμογές του οργανισμού, ώστε να γίνει σύγκριση του περιεχομένου τους. Ο κ. Κοτζιαμάνης ανέφερε ότι, μεταξύ άλλων, αφαιρέθηκε και μια πολύ σημαντική για τη μυθοπλασία σκηνή, γιατί εμπεριείχε βία και επίσης αφαιρέθηκε περίπου 1,5 λεπτό από τη σκηνή για την οποία έγινε καταγγελία. Όσον αφορά στον πυροβολισμό του Κλεομένη από τον Μελέτη, ο εκπρόσωπος του οργανισμού ανέφερε ότι, στη συγκεκριμένη σκηνή δεν μεταδόθηκε το πτώμα, ούτε προβλήθηκαν αίματα, απλώς μεταδόθηκε «το υπονοούμενο της δολοφονίας του». Επίσης ο κ. Κοτζιαμάνης ισχυρίστηκε ότι, η σκηνή για την οποία έγινε καταγγελία δεν μεταδόθηκε καθόλου από τον οργανισμό σε επόμενα επεισόδια (ούτε σε περιλήψεις επεισοδίων, ούτε υπό την μορφή flash back).

Ο κ. Βαλιαντής ανέφερε και/ή επανάλαβε ότι, ο οργανισμός αναπροσάρμοσε το περιεχόμενο της εν λόγω σειράς (αφαίρεσε σκηνές κ.λπ), πράξη που επηρέασε τη μυθοπλασία / το σενάριο της και ενδεχομένως να δημιουργήσει κενά στους τηλεθεατές. Κατ' επέκταση, ισχυρίστηκε, οι παρεμβάσεις που έγιναν από τον οργανισμό, έγιναν με κόστος για τον ίδιο τον οργανισμό.

Ο κ. Κοτζιαμάνης ανέφερε ότι, μπορεί ο οργανισμός να αναπροσαρμόζει το περιεχόμενο της εν λόγω σειράς, ωστόσο οι τηλεθεατές παρακολουθούν διαδικτυακά το εν λόγω πρόγραμμα (χωρίς αναπροσαρμογές) και στη συνέχεια επικοινωνούν με τον οργανισμό και υποβάλουν παράπονα. Τα παράπονα των τηλεθεατών, ως ισχυρίστηκε, αφορούν τις κομμένες σκηνές και το γεγονός ότι αυτές δεν προβλήθηκαν τηλεοπτικά από τον οργανισμό.

Το Μέλος της Αρχής κ. Τάσος Κυρμίτσης, ρώτησε τους εκπροσώπους του οργανισμού να διευκρινίσουν τους λόγους για τους οποίους ο οργανισμός επέλεξε να προβάλλει τη συγκεκριμένη σειρά εντός οικογενειακής ζώνης.

Ο κ. Κοτζιαμάνης ανέφερε ότι ο τηλεοπτικός προγραμματισμός στην Ελλάδα είναι πολύ διαφορετικός από την Κύπρο, γιατί στην Ελλάδα σκοτεινιάζει πιο αργά. Κατ' επέκταση οι τηλεθεατές στην Ελλάδα παρακολουθούν τηλεόραση μέχρι πιο βραδινές ώρες. Στην Κύπρο, επειδή σκοτεινιάζει πιο νωρίς, οι τηλεθεατές ξεκινούν (αλλά και σταματούν) να παρακολουθούν τηλεόραση πιο νωρίς από ό,τι στην Ελλάδα. Λόγω των διαφορών αυτών, ισχυρίστηκε ο κ. Κοτζιαμάνης, ο οργανισμός στην Κύπρο καθορίζει την ώρα μετάδοσης κάθε προγράμματος βάσει του περιεχομένου του. Σε ό,τι αφορά στη σειρά «Άγριες Μέλισσες», ανέφερε ο εκπρόσωπος του οργανισμού, επειδή ο οργανισμός αντιλαμβάνεται ότι ενδεχομένως να γίνονται καταγγελίες λόγω του περιεχομένου της, προσπαθεί να καθιστά το περιεχόμενο που προβάλλει κατάλληλο για όλους. Ο εκπρόσωπος του οργανισμού χαρακτήρισε την εν λόγω σειρά «σχολείο», επειδή -ως ανέφερε- μαθαίνει στους τηλεθεατές για τον τρόπο και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες ζούσαν οι πρόγονοί μας και το περιεχόμενό της είναι πολύ πραγματικό.

Το Μέλος της Αρχής κ. Τάσος Κυρμίτσης, απευθυνόμενο προς τους εκπροσώπους του οργανισμού, αναρωτήθηκε γιατί ο οργανισμός επέλεξε να κόψει σκηνές από μια τόσο αξιόλογη σειρά, με κίνδυνο να αλλοιώσει την πλοκή της, προκειμένου να τη μεταδώσει εντός οικογενειακής ζώνης. Πέραν τούτου, αναρωτήθηκε κατά πόσο ο οργανισμός γνωρίζει από πριν το περιεχόμενο που θα μεταδώσει.

Ο κ. Κοτζιαμάνης ισχυρίστηκε ότι ο οργανισμός παραλαμβάνει το εκάστοτε επεισόδιο την ημέρα μετάδοσής του. Δεν τον συμφέρει, ως ανέφερε στην Αρχή, να μεταδοθεί πρώτα στην Ελλάδα και το περιεχόμενο να διαρρεύσει από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αν το



περιεχόμενο διέρρηξε, ο οργανισμός δεν θα είχε τηλεθέαση. Μετά την παραλαβή, ανέφερε ο κ. Κοτζιαμάνης, ο οργανισμός (όπως πράττει και με άλλα προγράμματά του) προβαίνει στις αναγκαίες αναπροσαρμογές και ακολούθως μεταδίδει το πρόγραμμα.

Ο κ. Βαλιαντής επανέλαβε ότι υπάρχει οικονομικός αντίκτυπος στα έσοδα του οργανισμού από διαφημίσεις, λόγω της αλλαγής της ώρας μετάδοσης του υπό εξέταση προγράμματος. Και υπενθύμισε ότι, η οικονομική βιωσιμότητα των οργανισμών εξαρτάται από τις διαφημίσεις.

Ο κ. Κοτζιαμάνης ανέφερε ότι η σειρά «Άγριες Μέλισσες» απευθύνεται περισσότερο σε τηλεθεατές μεγαλύτερης ηλικίας, λόγω και της εποχής που διαδραματίζεται. Η αλλαγή στην ώρα μετάδοσης, ισχυρίστηκε ο εκπρόσωπος του οργανισμού, σημαίνει ότι ο οργανισμός μετέφερε τη σειρά από μια πιο ιδανική ζώνη τηλεθέασης (που περισσότερο παρακολουθεί κοινό μεγαλύτερης ηλικίας) σε μια λιγότερο ιδανική ζώνη (που περισσότερο παρακολουθεί νεανικό κοινό). Η απόφαση αυτή, ανέφερε ξανά ο κ. Κοτζιαμάνης, έχει επιπτώσεις στην τηλεθέαση της σειράς και στα έσοδα του οργανισμού από διαφημίσεις.

Μετά την ολοκλήρωση των τοποθετήσεών τους, η Πρόεδρος της Αρχής ζήτησε από τους εκπροσώπους του οργανισμού να εξέλθουν της αίθουσας συνεδριάσεων, για να λάβει η Αρχή την απόφασή της. Στη συνέχεια και αφού οι εκπρόσωποι του οργανισμού επέστρεψαν στην αίθουσα, η Πρόεδρος τους ανακοίνωσε την απόφαση της Αρχής, συμπεριλαμβανομένου και του διοικητικού προστίμου που η Αρχή αποφάσισε να επιβάλει στον οργανισμό για τη συγκεκριμένη υπόθεση. Η Πρόεδρος διευκρίνισε ότι η Αρχή έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη –μεταξύ άλλων- τις θέσεις του οργανισμού, ως επίσης και τις προσπάθειες που καταβάλλει για αυτορρύθμιση.

Σε σχέση με τις θέσεις / απόψεις του οργανισμού, ως αυτές υποβλήθηκαν προσωπικώς από τους κ.κ. Βαλιαντή και Κοτζιαμάνη, στις 15/12/2021, η Αρχή διευκρινίζει τα εξής:

Η Αρχή χαιρετίζει τις προσπάθειες που καταβάλλει ο οργανισμός για αυτορρύθμιση όσον αφορά στη σειρά «Άγριες Μέλισσες» (ή/και άλλα προγράμματα που μεταδίδει). Στις προσπάθειες αυτές του οργανισμού συγκαταλέγονται –μεταξύ άλλων- η αλλαγή στην ώρα μετάδοσης της σειράς (πλέον εκτός οικογενειακής ζώνης), η προεπισκόπηση και αναπροσαρμογή του περιεχομένου του εκάστοτε επεισοδίου (όταν και όπου ο οργανισμός κρίνει απαραίτητο), η αλλαγή στη σήμανση καταλληλότητας (από Κ σε 12) και η μη επαναπροβολή ακατάλληλου περιεχομένου (λ.χ. σε περιλήψεις επεισοδίων ή/και σε περιπτώσεις flash back). Περαιτέρω, η Αρχή επικροτεί τη συνειδητή απόφαση του οργανισμού να υιοθετήσει εισηγήσεις της, με σκοπό τη συμμόρφωσή του με το κείμενο νομικό πλαίσιο.

Ωστόσο, πέραν των πιο πάνω, η Αρχή κρίνει σκόπιμο να ξεκαθαρίσει το αυτονόητο: ότι δηλ. οι προαναφερόμενες πράξεις αυτορρύθμισης του οργανισμού δεν αναιρούν τις παραβάσεις στις οποίες έχει υποπέσει. Πιο συγκεκριμένα, δεν αναιρούν τη μετάδοση από τον οργανισμό ακατάλληλου περιεχομένου εντός οικογενειακής ζώνης (παραβίαση υποστοιχείου 2) ή/και τη μετάδοση υλικού που δεν ανταποκρινόταν στη σήμανση που έφερε το επίμαχο επεισόδιο (υποστοιχεία 1 και 3).

Η Αρχή κατανοεί ενδεχόμενες επιπτώσεις που μπορεί να υπάρξουν λόγω αλλαγών στον προγραμματισμό του οργανισμού (λ.χ. από αλλαγή της ώρας μετάδοσης ενός προγράμματος) ή/και γενικότερα από παρεμβάσεις του οργανισμού στο περιεχόμενο προγράμματός του (λ.χ. από αναπροσαρμογή σκηνών). Τέτοιες επιπτώσεις μπορεί να είναι –μεταξύ άλλων- η μείωση των εσόδων του οργανισμού από διαφημίσεις ή/και της τηλεθέασης ενός προγράμματος, επιπτώσεις στο σενάριο και/ή πιθανές αντιδράσεις τηλεθεατών. Ωστόσο η Αρχή υπενθυμίζει ότι, παρά τις επιπτώσεις, πρωταρχική μέριμνα του οργανισμού αλλά της Αρχής πρέπει να είναι η προστασία της ψυχοσωματικής υγείας των τηλεθεατών και ιδιαίτερα των πιο ευάλωτων (ανήλικων κ.λπ) από ακατάλληλο περιεχόμενο.

Η Αρχή δεν αμφισβητεί ότι η σειρά «Άγριες Μέλισσες» είναι ποιοτική, προσεγμένη και ρεαλιστική. Ούτε αμφισβητεί τον σεβασμό που επιδεικνύει ο οργανισμός απέναντι στους δημιουργούς και το σενάριό της. Υπενθυμίζει ωστόσο ότι, σε κάθε πρόγραμμα αναλογεί μια «ιδανικότερη» ώρα μετάδοσης και σήμανση καταλληλότητας, την ευθύνη των οποίων φέρει ο οργανισμός που μεταδίδει το πρόγραμμα. Τόσο η ώρα όσο και η σήμανση πρέπει να προκύπτουν αποκλειστικά μέσα από αξιολόγηση (από τον ίδιο τον οργανισμό) του περιεχομένου του εκάστοτε προγράμματος και να ανταποκρίνονται πλήρως σε αυτό.

Αν και η Αρχή, ως έχει ήδη αναφέρει, εκτιμά τις προσπάθειες του οργανισμού για αυτορρύθμιση (τις οποίες και έλαβε πολύ σοβαρά υπόψη κατά την επιβολή κυρώσεων), υπενθυμίζει στον οργανισμό ότι οι αποφάσεις της (συμπεριλαμβανομένης και της παρούσας), προκύπτουν μέσα από αξιολόγηση και στάθμιση πληθώρας παραγόντων. Τέτοιοι παράγοντες είναι –μεταξύ άλλων- τα γεγονότα έκαστης υπόθεσης (νομικά και πραγματικά), η φύση, η βαρύτητα, η διάρκεια και η σοβαρότητα των παραβάσεων, ως επίσης και -πιθανές- ίδιες παραβάσεις του οργανισμού στο παρελθόν. Δεδομένων των πιο πάνω, η Αρχή διαφωνεί και απορρίπτει τη θέση του οργανισμού ότι, λόγω της αυτορρύθμισης, η επιβολή διοικητικού προστίμου στον οργανισμό κρίνεται ως αχρείαστη.

Τέλος, σε σχέση με τις παραβάσεις της υπόθεσης, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό (και στην ταυτάριθμη απόφασή της, ημερομ. 5/7/2021, σελ. 9-10, όπου και τοποθετείται σχετικά.

Υπό το φως των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των προφορικών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ημερομ. 15/12/2021, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **17/11/2020**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(5)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 1-**, το διοικητικό πρόστιμο των **€250**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 2-**, το διοικητικό πρόστιμο των **€250**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 3-**, η Αρχή δεν επιβάλλει οποιανδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και των συστατικών στοιχείων της παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να καταβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€500** που του έχει επιβληθεί, μέσα σε τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)  
Πρόεδρος  
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.